

חיבטים לשוניים בפרשת עקב סט

דקדוקי מילים וחלקם בעלי שינוי משמעות בפרשת עקב ובהפטרה ובראשון של ראה

ז	יב וְשִׁמְרֶתֶם וַעֲשִׂיתֶם אִתְּכֶם: מוטעם מרכא-טיפחא ולא טיפחא-מרכא
ז	יג וְאֶהְבֶּךָ: העמדה קלה בוא"ו למנוע הבלעת האל"ף החטופה, הטעמה משנית בה"א, והביל"ת אחריה בשווא נע: וְ-אֶה-בְּךָ. וּבִרְכָךָ: כ"ף ראשונה בשווא נח למרות הקושי. לְתֵת לָךְ: טעם נסוג אחור ללמ"ד
ז	טז גִּתֵּן לָךְ: אין טעם נסוג אחור לנו"ן
ז	כד וְהֶאֱבַדְתָּ: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף
ז	כה וְלִקְחֶתָ לָךְ: תיבת וְלִקְחֶתָ במלרע ואין טעם נסוג אחור, כנ"ל בהמשך הפסוק תִּנְקַשׁ בּוֹ
ח	א אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת: יש להאיץ את קריאת תיבת הַיּוֹם המוטעמת בטפחא, מפסיק עיקרי, להסמיכה לתיבה שלפניה שלא יישמע כאילו התביר מפסיק גדול ממנו: אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם - תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
ח	ב הוֹלִיכְךָ: כ"ף ראשונה בשווא נע ולא בחטף. אֶלְהִיךָ זֶה: שני תבירים מתרדפים. עֲנִתְךָ: דגש חזק בנו"ן, מלשון עינוי, כן הדבר גם בהמשך הפרק פס' טז
ח	ג וַיַּעֲזֶב הַיְיֹדֵד בשוא נח לא בפתח; הנו"ן דגושה, ובשוא נע. מלשון עינוי.
ח	ה יִיסַר: יו"ד ראשונה בשווא נע, יו"ד שנייה בפתח. מִיִּסְרְךָ: כ"ף סופית דגושה
ח	ז נַחֲלֵי מַיִם: טעם נסוג אחור לנו"ן. הנו"ן במונח והמילה איננה מוקפת
ח	ט תֹּאכַל-בָּהּ: געיה בתיו"ו. לֹא-תַחֲסֹר כָּל בָּהּ: טעם טפחא בתיבת כָּל
ח	י וְאֶכְלֶתָ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכָתָּה: הראשונה במלרע והשנייה במלעיל עקב ההפסק, והשלישית שוב מלרע. גִּתֵּן-לָךְ: געיה בנו"ן
ח	יא הַשֶּׁמֶר: במלעיל
ח	טו הַמּוֹלִיכְךָ: כ"ף ראשונה בשווא נע
ח	טז הַמֵּאֲכִלְךָ: הטעמה משנית בקדמא בכ"ף והלמ"ד אחריה בשווא נע. לְהִיטְבֶּךָ: געיה בטי"ת, והביל"ת אחריה בשווא נע
ח	יז עֲשֵׂה לִי: טעם נסוג אחור לעי"ן
ח	יט וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ: אף על פי שהוא ו' ההיפוך הטעם נשאר בו.
ט	ג וְהֶאֱבַדְתֶּם: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף החטופה
ט	ה וּבִישָׁר: הביל"ת בשווא נח
ט	י בְּאֶצְבָּע: במלרע
ט	יד וְאֶעֱשֶׂה: העמדה קלה באל"ף למנוע הבלעת העי"ן החטופה
ט	טז וְאָרָא: במלעיל
ט	כא לִקְחֶתָי: במלעיל
ט	כה אֶת אַרְבַּעַיִם: את במונח ולא במקף
ט	כו בְּגִדְלֶךָ: הגימ"ל בקמץ קטן
י	א פָּסֶל-לָךְ: הסמ"ך בקמץ קטן ויש להיזהר לא להדביק את התיבות
י	ב וְאֶכְתָּב: הוא"ו בשווא נע
י	ה וַיְהִי שָׁם: טעם נסוג אחור ליו"ד הראשונה
י	ו נִסְעוּ: הטעמה משנית בנו"ן
י	ז נַחֲלֵי מַיִם: טעם נסוג אחור לנו"ן, תיבת נַחֲלֵי מוטעמת במרכא במדויקים
י	יא וַיָּבֵאוּ וַיִּירָשׁוּ: בשתי התיבות, הוא"ו בשווא נע (לשון עתיד)

י יז וְאֲדֹנָי: האל"ף מנוקדת בחטף ויש להשמיעה¹ va'adone
 י יח לָתֶת לֹ: טעם נסוג אחור ללמ"ד הראשונה
 י יט וְאֵהֲבֶתֶם: העמדה קלה בוא"ו למנוע הבלעת האל"ף החטופה
 יא ד בְּרִדְפֶם: הרי"ש הקמץ קטן
 יא ז אֶת-כָּל-מַעֲשֵׂה: את במקף ולא בתביר.
 יא י וְהִשְׁקִית: במלעיל².
 יא יג וְלָעֲבָדוּ: הלמ"ד בשווא נח והעי"ן בקמץ חטוף, יש להקפיד על קריאת העי"ן, החלפתה
 באל"ף משנה את משמעות הכתוב
 יא יז וְחָרָה אֶף-ה': יש להקפיד על הפרדת התיבות שלא יישמע חר"ח 'וְחָרָף'
 יא טז פֶּן יִפְתָּה: מוטעם במרכא טיפחא, כך במדויקים
 יא כא וְשָׁבַע: יש להקפיד על קריאת העי"ן, החלפתה בה"א משנה את משמעות הכתוב
 יא כב וְלִדְבָקָה-בּוֹ: ללא געיא בוי"ו החיבור, השווא בלמ"ד נח, כמובן. הבי"ת במילה השנייה ללא
 דגש

כמה דקדוקים בפרשת "והיה אם שמע":
 ולְעַבְדוּ: הע' בקמץ חטוף, המילה ולְעַבְדוּ שייכת לקטע שלפניה, ולכן לא להפריד בין אלהיכם
 ובין ולְעַבְדוּ, ולא להדביק ולְעַבְדוּ עם בכל לבבכם.
 ונתתי (X2) ואספת: שתיהן במלרע
 פֶּן יִפְתָּה: הי' צריכה להישמע ולא להיקרא כא', ולא לבלוע איתה את הנ': פֶּן יִפְתָּה.
 ועבַדְתֶּם הד' בשווא נח, ולכן הקורא ועבַדְתֶּם משתבש. מי שאינו מבחין בין ד' דגושה לרפויה
 עלול להתקשות לקרוא אותה נח, וגם עלול להבליע אותה בת' שלאחריה. לכן, או ילמד את
 לשונו לקרוא ד' רפויה כדינה [th באנגלית במילה the], או ילמד את לשונו לקרוא ד' לפני ת'
 דגושה ושתיהן תשמענה.
 ולמַדְתֶּם: הערה כנ"ל כמו ועבַדְתֶּם.
 וְבִשְׂכָרְךָ: הב' אחרי הו' היא בשווא נח אע"פ שיש געיא לפניה.

הפטרות פרשת עקב ישעיהו מט יד – נא ג:

מט יז וּמְחַרְבֵיךָ: החי"ת חטופה ולא בשווא נח
 מט יח כָּלֶם נִקְבְּצוּ בָאוּ- לָךְ: טעם טפחא בתיבת כָּלֶם. נִקְבְּצוּ בָאוּ: לא להוסיף ו' לפני
 הבי"ת³. חי-אָנִי: במלעיל. וְתִקְשְׁרִים: געיה בוא"ו אך הת"ו אחריה בשווא נח
 מט יט חֲרַבְתִּיךָ: החי"ת בקמץ קטן. תִּצְרִי: הצד"י בשווא נע
 מט כ גִּשָׁה-לִי: דגש חזק בלמ"ד מדין דחיק
 מט כא יֵלֶד-לִי: געיה בוי"ד. אֵיפָה: במלרע
 מט כב תִּנְשָׂאנָה: שי"ן שמאלית
 מט כג אֲמִיךָ: המ"ם בשווא נע. יִשְׁתַּחֲוּ לָךְ: טעם נסוג אחור לת"ו. וַיִּדְעָתָ: העי"ן בפתח
 מט כו וְהֶאֱכַלְתִּי: העמדה קלה בה"א למנוע הבלעת האל"ף החטופה, ובמלרע. וְכַעֲסִים דָּמָם
 יִשְׁכָּרוּן: טעם טפחא בתיבת וְכַעֲסִים, תיבת יִשְׁכָּרוּן במלרע

¹ כאן אין הכלל "משה מוציא וכל"ב מכניס" מתקיים

² כאן יש עבר פשוט, לא וי"ו ההיפוך אלא וי"ו החיבור

³ עלול להיגרם עקב סיום הברת או במילה הראשונה, להוסיף "וי"ו החיבור" דמיוני.

נ ד נִתֵּן לִי: טעם נסוג אחור לנו"ן הראשונה
 נ ה פִּתַח-לִי: הגעיה בת"ו ולא בפ"א
 נ ז יַעֲזֹר-לִי: הז"ן בקמץ קטן, כן הדבר בהמשך בפס' ט
 נ ח נַעֲמְדָה יַחַד: טעם נסוג אחור לנו"ן⁴
 נ יא קִדְחֵי אֲשׁ: טעם נסוג אחור לקו"ף
 נא א רִדְפֵי צֶדֶק: טעם נסוג אחור לרי"ש. הַצַּבְתָּם... נִקְרְתָם: שתייהם במלרע
 נא ב וְאַבְרָכְהוּ וְאַרְבֵּהוּ: בתיבה הראשונה הוא "ו בפתח והרי "ש בשווא נע ובשנייה הוא "ו בשווא⁵.
 נא ג יִמְצֵא בָּהּ: טעם נסוג אחור למ"ם

ראשון של פרשת ראת

יב ב עֲבָדוּ-שָׁם הַגּוֹיִם: געיה בע"ן, יש להקפיד על הפרדת התיבות שלא יישמע 'עבדו שמה גוים'
 יב ו מַעֲשֵׂתֵיכֶם: הע"ן בשווא נח והשי"ן אחריה בשווא נע
 יב ז בִּרְכָךְ: הכ"ף הראשונה בשווא נח למרות הקושי
 יב י וַיִּשְׁבְּתֶם-בְּטַח: געיה בוא"ו

⁴ בודדים המקרים במקרא בהם הטעם נסוג אחור שתי הברות (כמו בשירת הים 'נערמו מים')
⁵ זו וא"ו החיבור, ולכן אין היא בקמץ.